

ZARZĄDZENIE NR 491
WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 29.. września 2026 r.

**w sprawie wydania starostom zaleceń do powiatowych planów zarządzania
kryzysowego.**

Na podstawie art. 14 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 574) w związku art. 17 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wydaje się i wprowadza do stosowania zalecenia Wojewody Dolnośląskiego do powiatowych planów zarządzania kryzysowego, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Anna Żabka

ZALECENIA DO POWIATOWYCH PLANÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Na podstawie art. 14 ust. 2 pkt 2) lit. a) ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 574) wydaje się „Zalecenia Wojewody Dolnośląskiego do powiatowych planów zarządzania kryzysowego” (zwane dalej Zaleceniami), z jednoczesnym wskazaniem ich zastosowania. Podstawowym celem zaleceń jest ujednolicenie zasad sporządzania powiatowych planów zarządzania kryzysowego (PPZK) oraz zwiększenie poziomu ich funkcjonalności i użyteczności. zalecenia do planów są dokumentem pomocniczym, adresowanym do starostów, wskazującym na elementy, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy sporządzaniu planów. W celu ujednolicenia zapisów Powiatowych planów zarządzania kryzysowego zaleca się, aby plany były spójne z rozwiązaniami zawartymi w Krajowym Planie Zarządzania Kryzysowego¹.

Zgodnie z wymogami art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym zwanej dalej „ustawą o ZK”, PPZK obejmuje następujące elementy składowe:

1. Plan główny zawierający:

- 1) **charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia oraz mapy ryzyka i mapy zagrożeń**, rozumiane jako katalog zagrożeń wraz z określeniem prawdopodobieństwa, zasięgu i skutków ich wystąpienia. Katalog zagrożeń powinien przedstawiać zagrożenia właściwe dla danego powiatu (wewnętrzne) oraz zagrożenia zewnętrzne, w tym zagrożenia o charakterze transgranicznym. Należy wykorzystać w tym zakresie katalog zagrożeń przedstawiony w Krajowym Planie Zarządzania Kryzysowego. Do zagrożeń zawartych w katalogu powinny konsekwentnie odnosić się mapy zagrożeń, w których należy zaznaczyć obszar geograficzny objęty zasięgiem zagrożenia, z uwzględnieniem różnych rodzajów zdarzeń. Ocenę oraz mapy ryzyka, które powinny zostać sporządzone dla wszystkich przedstawionych w katalogu zagrożeń. W celu ujednolicenia metodologii oceny ryzyka dla wszystkich organów administracji publicznej zaleca się stosowanie procesu oceny ryzyka wypracowanego na potrzeby opracowywania Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego². Wskazane jest, aby oceny ryzyka dokonywał podmiot wiodący, uwzględniony w siatce bezpieczeństwa. Z przedmiotowego katalogu zagrożeń, map oraz oceny ryzyka mogą korzystać również operatorzy IK przy opracowywaniu planów ochrony infrastruktury krytycznej;
- 2) **zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa**, rozumianej jako zestawienie zagrożeń przedstawionych w katalogu, ze wskazaniem podmiotu wiodącego przy ich usuwaniu oraz podmiotów współpracujących, w którym określono działania dotyczące danego zagrożenia, z uwzględnieniem podziału na 4 fazy zarządzania kryzysowego: zapobieganie, przygotowanie, reagowanie i odbudowa. Dla każdego zagrożenia powinna być wskazana jedna instytucja wiodąca;
- 3) **zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych**, rozumiane jako wykaz zasobów, w tym zasobów ochrony ludności rozumianych zgodnie z art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1907, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o OLiOC”, które mogą zostać wykorzystane w określonych przedziałach czasowych w sytuacji kryzysowej. Tam, gdzie

¹ Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego umieszczony na stronie internetowej Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

² Procedura opracowania raportu cząstkowego umieszczona na stronie internetowej Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

to możliwe, należy określić także realny czas potrzebny na uruchomienie danych zasobów oraz wskazać podmiot odpowiedzialny za uruchomienie zasobów. Przez zestawienie sił i środków należy rozumieć powiatowe zasoby ochrony ludności wyszczególnione w Centralnej Ewidencji Zasobów Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, prowadzonej zgodnie z art. 23 ustawy o OLiOC – z chwilą uruchomienia tej bazy;

- 4) **zadania określone planami działań krótkoterminowych**, o których mowa w art. 92 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.). Dla większej czytelności PPZK część ta może zawierać jedynie informację o opracowaniu planu działań krótkoterminowych, podstawowe informacje o nim oraz odesłanie do właściwych procedur reagowania kryzysowego.

2. Zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych, a w tym:

- 1) **zadania w zakresie monitorowania zagrożeń**, rozumiane jako zestawienie zawierające informacje na temat:
 - a) struktur odpowiedzialnych za monitorowanie poszczególnych kategorii zagrożeń określonych w katalogu zagrożeń i zakresu informacji, jakich można od nich oczekiwać;
 - b) trybu pracy struktur, o których mowa w lit. a, ich służb dyżurnych lub osób do kontaktu w sytuacji wystąpienia zagrożenia;
 - c) trybu raportowania i systemu wymiany informacji o zagrożeniach pomiędzy danymi strukturami Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK), w szczególności: telefonicznie, pocztą elektroniczną oraz między PCZK a Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego. W związku z tym, że ta część planu ma szczególne znaczenie dla sprawnej pracy PCZK, należy przy sporządzaniu planu uwzględnić dotychczasowe doświadczenia w zakresie monitorowania zagrożeń, w tym wnioski z ćwiczeń i realnych sytuacji kryzysowych. W tej części należy uwzględnić opis systemów wymiany informacji (np. łączności radiotelefonicznej, łączności telefonii stacjonarnej i mobilnej, SMS, poczty elektronicznej, strony internetowej, POZK, itp.);
- 2) **tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków** uczestniczących w realizacji planowanych przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowej, rozumiany jako baza danych dysponentów zasobów wraz z zasadami dysponowania określonymi zasobami. Ten element planu powinien być powiązany lub przygotowany łącznie z zestawieniem sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych;
- 3) **procedury reagowania kryzysowego**, określające sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych, rozumiane jako procedury działania PCZK, komórki organizacyjnej urzędu powiatowego właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego oraz powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego. Nie jest konieczne sporządzanie procedur postępowania odrębnie dla każdej kategorii zagrożeń. Jeżeli, co do zasady, działanie struktur realizujących zarządzanie kryzysowe na poziomie powiatowym jest takie samo w różnych kategoriach zagrożeń (w zakresie wymiany informacji, wzmacniania służb dyżurnych, informowania osób funkcyjnych, trybu zwolywania zespołu zarządzania kryzysowego), zaleca się stworzenie standardowej procedury operacyjnej. Dodatkowo należy uwzględnić w tym punkcie procedury realizacji przedsięwzięć w ramach poszczególnych stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP, wyszczególnionych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie zakresu przedsięwzięć wykonywanych w poszczególnych stopniach alarmowych i stopniach alarmowych CRP (Dz. U. z 2016 r. poz. 1101 ze zm.), w tym moduły zadaniowe dla każdego stopnia. Zaleca się opracowanie procedur poprzez wykorzystanie zapisów w tym zakresie w Krajowym Planie Zarządzania Kryzysowego.
- 4) **współdziałanie między siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej** – ta część planu powinna być ściśle powiązana z siatką bezpieczeństwa i zawierać doprecyzowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami systemu

zarządzania kryzysowego, w tym podmiotami ochrony ludności, w rozumieniu art. 17 ustawy o OLiOC, poprzez:

- a) określenie zasad współpracy ze sztabami dowodzenia służb w fazie reagowania
- b) określenie zasad tworzenia i funkcjonowania powiatowych zespołów zarządzania kryzysowego,
- c) określenie zasad współpracy w fazie reagowania z wojewódzkim zespołem zarządzania kryzysowego oraz zespołami tworzonymi na poziomie samorządowym oraz wydzielonymi siłami i środkami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 25 ustawy o ZK,
- d) wskazanie zawartych porozumień oraz wewnętrznych aktów prawnych regulujących zasady współpracy,

3. Załączniki funkcjonalne planu głównego:

W załącznikach funkcjonalnych zaleca się przyjęcie modelu przygotowywania zadaniowych procedur reagowania, w formie zestandaryzowanych modułów zadaniowych, które mogą być uruchomione przez starostę stosownie do rodzaju i skali każdego z zagrożeń wyszczególnionych w siatce bezpieczeństwa.

Plan główny obejmuje następujące załączniki funkcjonalne:

- 1) **procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego**, w tym związane z ochroną IK, opisujące sposoby działania podmiotów realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego na obszarze powiatu. W tej części planu należy przedstawić procedury, odnośniki lub wyciągi z procedur działania w sytuacjach kryzysowych, w tym podmiotów wykazanych w siatce bezpieczeństwa;
- 2) **organizację łączności** rozumianą jako wymianę informacji między podmiotami realizującymi zadania z zakresu zarządzania kryzysowego, wraz z określeniem środków łączności, w tym elektronicznej wymiany informacji, wykorzystywanych systemów i wskazaniem ich dysponenta, bądź administratora. W tym załączniku powinny być wskazane zapasowe systemy łączności lub transmisji informacji, o ile takie funkcjonują. Załącznik powinien być ściśle powiązany z częścią planu dotyczącą współdziałania między siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej;
- 3) **organizację systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania**, z uwzględnieniem przepisów ustawy o OLiOC. Należy opisać organizację powiatowego systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz powiatowego systemu wykrywania i alarmowania;
- 4) **zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń**, z uwzględnieniem art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1914) oraz art. 73 ustawy o OLiOC. W tej części należy syntetycznie opisać, kto jest odpowiedzialny za informowanie ludności, w jakim trybie informowanie może się odbywać, jakie siły i środki mogą być w tym celu wykorzystywane oraz wskazać lokalne systemy wczesnego ostrzegania o zagrożeniach (z wykorzystaniem aplikacji komputerowej, SMS, Regionalnego Systemu Ostrzegania, telefonicznie, poczty elektronicznej, itp.). W tej części można także zawrzeć wzory komunikatów i ulotek informacyjnych, które mogą być wykorzystywane w sytuacjach zagrożeń. Należy określić tryb dystrybucji informacji (komunikaty w mediach, druk i kolportaż ulotek, organizacja przekazywania informacji dla mediów, inne sposoby dystrybucji informacji);
- 5) **organizację ewakuacji z obszarów zagrożonych**, należy wskazać podmioty odpowiedzialne za ewakuację, tryb podejmowania decyzji o ewakuacji, określić problemy, które mogą wystąpić. W tej części planu należy także zawrzeć formularze, które będą wykorzystywane

przy przeprowadzaniu ewakuacji. W tej części planu należy również wziąć pod uwagę opracowane na podstawie art. 43 ustawy o OLiOC wkłady do wojewódzkiego planu zarządzania kryzysowego.

- 6) **organizację ratownictwa, opieki medycznej, pomocy społecznej oraz pomocy psychologicznej**, w zakresie organizacji ratownictwa, opieki medycznej, pomocy społecznej i psychologicznej należy przedstawiać zasady ich organizacji w powiecie, uwzględniając również działanie szpitala powiatowego³ w sytuacjach kryzysowych, w tym ewakuację pacjentów oraz personelu ze szpitala z terenu zagrożonego. Ponadto w zakresie pomocy psychologicznej należy opracować procedurę dotyczącą udzielania pomocy psychologicznej poszkodowanym w przypadku wystąpienia zdarzeń masowych wraz ze wskazaniem podmiotów współuczestniczących. Można odnieść się do innych procedur już stosowanych w powiecie, np. organizacja pomocy społecznej.
- 7) **organizację ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla obszaru powiatu**, która powinna być ściśle powiązana z katalogiem zagrożeń. Należy wykazać aktualne plany postępowania na wypadek zagrożeń charakterystycznych dla powiatu opracowane przez podmioty wskazane w siatce zagrożeń;
- 8) **wykaz zawartych umów i porozumień** związanych z realizacją zadań zawartych w PPZK, rozumianych jako porozumienia i umowy zawarte przez wojewodę;
- 9) **zasady i tryb oceniania i dokumentowania szkód**, zawierające opis procedur i wykaz formularzy oraz zespołów wykorzystywanych przy szacowaniu strat i dokumentowaniu szkód. Należy wykazać przedsięwzięcia realizowane w oparciu o akty prawne, w tym akty prawa miejscowego. Przy opracowaniu tego rozdziału można wykorzystać informacje umieszczone na stronie internetowej WBiZK DUW
- 10) **procedury uruchamiania rezerw strategicznych** powinny odnosić się wyłącznie do zasad i trybu wnioskowania przez starostę o uruchomienie przedmiotowych rezerw;
- 11) **wykaz IK znajdujących się na terenie powiatu** – należy podać ogólną informację o liczbie obiektów IK znajdujących się na terenie powiatu, Nie należy podawać nazw i danych teleadresowych obiektów IK. Należy unikać podawania nazw operatorów/właścicieli/zarządców/ obiektów IK. W celu zachowania poufności faktu istnienia informacji o obiekcie (obiektach) IK na terenie powiatu, zaleca się utworzenie załącznika o charakterze niejawnym. Można wskazać miejsce, w którym przechowywany jest wykaz obiektów IK zlokalizowanych na terenie powiatu.
- 12) **priorytety w zakresie ochrony oraz odtwarzania IK** określone zgodnie z metodyką szacowania ryzyka wskazaną w ust. 1 pkt 1

POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

1. Plany powinny być spójne z rozwiązaniami przyjętymi w Krajowym Planie Zarządzania Kryzysowego jak również z innymi planami sporządzanymi w tym zakresie przez właściwe organy administracji publicznej, których obowiązek wykonania wynika z odrębnych przepisów, a także planami innych jednostek organizacyjnych funkcjonujących na obszarze powiatu i obejmować zadania realizowane we wszystkich fazach zarządzania kryzysowego (zapobieganie, przygotowanie, reagowanie i odbudowa).
2. Przygotowanie i aktualizacja planu powinna być poprzedzona analizą zagrożeń i wyszczególnieniem przedsięwzięć (programów), które były realizowane w powiecie, aby zminimalizować możliwość ich wystąpienia i ograniczyć ich skutki.
3. PPZK powinien być podzielony na funkcjonalne, jasno oznaczone foldery z zastosowaniem systemu indeksów lub oznaczeń kolorystycznych.

³ Jeśli funkcjonuje na terenie powiatu

4. Działania i procedury w planie powinny być opisywane w sposób możliwie jasny. Każda instrukcja, procedura czy aneks powinny być konstruowane według tego samego schematu, zgodnie z rozwiązaniami zawartymi w Krajowym Planie Zarządzania Kryzysowego.
5. Przy opracowywaniu planu należy stosować czytelny, zrozumiały język, unikając np. zwrotów żargonowych. W przypadku stosowania skrótów należy zawrzeć w planie słownik skrótów.
6. Jeżeli informacje wymagane w PPZK zostały już określone w innym miejscu planu, w innym dokumencie (planie, procedurze, instrukcji) sporządzonym na podstawie odrębnych przepisów lub w samodzielnej bazie danych, dopuszcza się wskazanie we właściwym miejscu PPZK stosownego odniesienia.
7. Plan powinien zostać zaopiniowany przez powiatowy zespół zarządzania kryzysowego oraz uzgodniony z jednostkami organizacyjnymi/instytucjami planowanymi do wykorzystania przy realizacji przedsięwzięć określonych w planie. Potwierdzeniem zaopiniowania i uzgodnienia planu powinny być: pieczęć na karcie uzgodnień, data oraz podpis złożony w obrębie tej pieczęci przez kierownika właściwej jednostki. W wersji elektronicznej przesłanego do zatwierdzenia planu należy zawrzeć skan wypełnionej karty uzgodnień. Dopuszcza się uzgodnienie planu korespondencyjnie - w takim przypadku w karcie uzgodnień należy wpisać: znak i datę pisma uzgadniającego, a także imię i nazwisko oraz funkcję osoby, która podpisała ww. pismo.
8. Podmioty uczestniczące w realizacji zadań zawartych w PPZK powinny zostać zobowiązane do bezzwłocznego sygnalizowania potrzeby dokonania zmian w planie. Zawartość planu powinna być modyfikowana m.in. w oparciu o wnioski z rzeczywistych sytuacji kryzysowych, ćwiczeń i szkoleń, kontroli wykonywanych przez organ opracowujący plan oraz kontroli przeprowadzanych przez organy zewnętrzne, zmian w przepisach prawa, których wprowadzenie zmienia zadania instytucji i organów, a także zmian danych teleadresowych.
9. Zasadne jest, aby po zatwierdzeniu przez Wojewodę powiatowe plany zarządzania kryzysowego były udostępnione sąsiadnym powiatom oraz do wiadomości gminom w powiecie. Takie rozwiązanie powinno przyczynić się do poprawy jakości współpracy w sytuacjach kryzysowych, a także stworzyć sieć współpracy, wymiany doświadczeń i dobrych praktyk.
10. W przypadku negatywnej oceny powiatowy plan zarządzania kryzysowego zostaje zwrócony właściwemu staroście w celu dokonania stosownych poprawek. Jeżeli plan zostanie uznany za poprawny pod względem formalnym i merytorycznym - podlega zatwierdzeniu i zwrotowi przez Wojewodę Dolnośląskiego właściwemu staroście.
11. Powiatowy plan zarządzania kryzysowego należy przedstawić Wojewodzie Dolnośląskiemu (poprzez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego DUW we Wrocławiu) w nieprzekraczalnym terminie tj. do dnia 31 grudnia 2026 r.
12. Niniejsze Zalecenia zastępują Zalecenia Wojewody Dolnośląskiego do powiatowych planów zarządzania kryzysowego z dnia 31 stycznia 2018 r.